

op, dat de uitzondering ook hier den regel niet mag vervangen, en dat schade aan het gezinsleven en schade aan ons nationale leven wordt toegebracht, zoo we allengs meer voet geven aan de gedachte, alsof de verpleging niet dan bij uitzondering in huis en door het eigen personeel moest plaats hebben, om als regel voor rekening te komen van ziekenhuizen en in dienst genomen ziekenverpleegsters.

Zoodra het dien weg opgaat, abdiceert de vrouw des huizes, in een der gewichtigste momenten van het gezinsleven, van haar hooge en schoone roeping.

Een huisvrouw en moeder moet, zal het wel zijn, bij een ziekenverpleegster niet achterstaan in kennis van zaken, in practischen zin voor de verpleging, en vooral niet in liefde en toewijding. Een verpleegster die in huis komt, moet niet op de vrouw des huizes als op een inferieure verpleegster neerzien, en de vrouw des huizes moet toonen, dat men zoo denkende zich ten eenenmale in haar zou vergissen.

Hierbij echter stuit men op de moeilijkheid, dat zoo vele jongedochters onnadenkend huwen, zonder van iets op de hoogte te zijn, en dat zooveel moeders niet inzien, dat de opvoeding van haar dochters voor goede huisvrouwen hoogere eischen stelt, dan dat ze op een kostschool zijn geweest, en vormen kennen, en zich verstaan op sierlijke kleeding.

Gewicht hierbij in de schaal legt vooral de gestadige overgang, dien we doormaakten, uit het vroeger meer instinctieve naar het meer bewuste leven. Vroeger was het instinctieve leven veel sterker. Thans nam dit af. Maar in plaats hiervan wonnen we in ons bewuste leven.

Het goed verplegen van de zieken in huis ging vroeger meer als van zelf, door afzien en traditie. Thans heeft men over een goede wijze van verpleging meer opzettelijk nagedacht; en is er allerlei dat men geleerd moet hebben om het te weten. Vroeger woei het iemand aan uit de levenspraktijk. Thans *leert* men het in een cursus.

En nu is het een fout, dat de moeders niet inzien, dat haar huwbare dochters datgene, wat moeder zelve haar niet meer aanbrengt, dan toch op andere wijze leeren moesten.

Zoo is het met het koken, zoo is het met het vervaar-